

امتحانات متمرکز تکمیلی (سطح ۳)

زمان: ۹ صبح ۱۴ روز ۷۰ دقیقه

شماره نام خانوادگی	نوع مدرسه	نوع مدرسه
شماره نام خانوادگی	نوع مدرسه	نوع مدرسه

نیمسال دوم ۹۷-۹۶
رشته‌های کلام، امامت و مهدویت ورودی مهر ۹۶

کد استان:	۳۹۶۲/۱۴
تاریخ:	۱۳۹۷/۰۴/۰۲
موضوع:	اصول فقه ۲
کتاب:	اصول فقه مرحوم مظفر
مجموعه:	جلد اول و دوم؛ از ابتدای الباب الثانی تا پایان بحث اجتماع امر و نهی (ص ۴۰۹-۲۹۹) به استثنای بحث مقدمه واجب (ص ۳۵۴-۳۱۷)

نام و نام خانوادگی: نام پدر: کد ملی: مدرسه: شهرستان: استان:

۰/۱۵

۱- در بحث «اجزاء الاصول مع انکشاف الخطا یقیناً»، اجزاء در کدام یک از اصول متصور نیست؟ ص ۳۱۱ و ۳۱۲

- الف. استصحاب شرعی
- ب. احتیاط شرعی
- ج. برائت شرعی
- د. اصالة الحل

۰/۱۵

۲- نظر مصنف محترم در باب «اقتضاء الامر بالشیء للنهی عن ضده» چیست؟ ص ۳۶۱

- الف. یقتضی النهی عن ضده مطلقاً
- ب. لا یقتضی النهی عن ضده مطلقاً
- ج. یقتضی النهی عن ضده الخاص
- د. یقتضی النهی عن ضده العام

۰/۱۵

۳- دلالت مطرح در عبارت «إن اشتراط الامر بالمهم بترك الایمیرین معاً بضمیمة حکم العقل» از کدام نوع است؟ ص ۳۷۴ و ۳۷۵

- الف. الاقتضاء
- ب. التضمن
- ج. الاشارة
- د. التنبيه

۰/۱۵

۴- مراد اصولیون از «جواز» در عنوان «هل يجوز اجتماع الامر و النهی فی واحد او لا يجوز» چیست؟ ص ۳۷۹

- الف. امکان عقلی
- ب. امکان وقوعی
- ج. اباحه شرعی
- د. احتمال

۰/۲

۵- با توجه به عبارت «إن الأحكام الواردة فی حال الاضطراب واردة للتخفيف علی المکلفین و لیس من شأن التخفيف أن یكلفهم ثانیاً بالقضاء أو الأداء، و إن أكثر الأدلة الواردة فی التکالیف الاضطرابیة مطلقة»، دو دلیل «کفایت امتثال امر اضطراری از امر اختیاری» را بنویسید. ص ۳۰۵ و ۳۰۶ - ۲ نمره

جواب: ۱. احکام اضطراری در مقام تخفیف است و تکلیف به قضاء یا اعاده با تخفیف سازگار نیست، پس با امتثال اضطراری، احتیاجی به امتثال اختیاری (قضاء او اداء) نمی‌باشد. ۲. اطلاق امر اضطراری اقتضا دارد که امتثال اضطراری مکفی باشد مطلقاً چه اعاده و قضاء بشود یا نشود.

۰/۲

۶- با توجه به عبارت «لو قطع المکلف بأمر خطأ فعمل علی طبق قطعه ثم بان له یقیناً خطؤه» نظر مصنف در باب تبدیل قطع چیست؟ چرا؟ ص ۳۱۵ و ۳۱۶ - ۲ نمره

جواب: به نظر ایشان بدون شک عمل مجزی نیست زیرا در هنگام قطع اول، عملی که مصلحت واقع را بوجهی از وجوه، استیفاء کند، انجام نداده است و لذا تکلیف واقعی از او ساقط نمی‌شود چون در حقیقت امری متوجه آن عمل که وی انجام داده، نبوده و او خیال می‌کرده که امری در کار است و بنابر این بر این شخص واجب است که واقع را در وقت به صورت اداء و در خارج وقت بصورت قضاء، امتثال نماید.

۰/۲

۷- مراد اصولیین از واژه «ضد» در «مسألة الضد» چه تفاوتی با اصطلاح فلاسفه در باب تقابل دارد؟ ص ۳۵۵ - ۲ نمره
جواب: مراد اصولیین از این واژه، مطلق معاند و منافی است و لذا شامل نقیض شیء هم می‌شود. یعنی ضد- در نزد علمای اصول- اعم از امر وجودی و امر عدمی است ولی مراد از آن در اصطلاح فلاسفه خصوص امر وجودی است که با یک امر وجودی دیگر، تعاند و منافرت و تباعد تام داشته باشد.

۰/۲

۸- دلالت امر به شیء بر نهی از «ضد خاص» را بنابر مسلک مقدمیت توضیح دهید. ص ۳۶۲ - ۲ نمره
جواب: فعل مأمور به واجب است، ترک کردن ضد خاص مقدمه‌ی انجام مأمور به است و مقدمه‌ی واجب، واجب است؛ پس ترک ضد خاص واجب و اگر ترک ضد خاص واجب باشد ترک ترک آن حرام است. چون ترک واجب حرام است. ترک ترک یعنی انجام پس انجام ضد خاص حرام است.

۹- با توجه به عبارت «الشوق يستحيل أن يتعلّق بالمعنون، لأنّه إمّا أن يتعلّق به حال عدمه أو حال وجوده، و كلّ منهما لا يكون. أمّا الأوّل فيلزم تقوّم الموجود بالمعدوم و أمّا الثاني فالأنّه يكون الاشتياق إليه تحصيلًا للحاصل» به سوالات زیر پاسخ دهید. ص ۳۹۱ - ۲ نمره

۲

الف) منظور از «عنوان» و «معنون» در متعلق تکلیف چیست؟

جواب: عنوان، آن کلی است که حاکی و مرآة برای مصادیق خارجی می‌باشد مثل: عنوان صلوات که کلی است. و معنون همان فرد خارجی و مصادیق آن عنوان است که در خارج موجود می‌شود.

ب) چرا معنون متعلق تکلیف نیست؟

جواب: زیرا اگر بنا باشد تکلیف به عنوان متعلق نشود و به معنون تعلق بگیرد یعنی به مصادیق خارجی صلوات، از دو حال خارج نیست زیرا این تکلیف یا متعلق به معنون می‌شود در حالی که وجود دارد یا در حالی که وجود ندارد. اگر متعلق تکلیف واقع شود در حالی که هنوز وجود پیدا نکرده لازم‌آش آن است که شوق به آن معنون و مصادیق که معدوم است متعلق شود و تقوّم موجود به معدوم محال است اما اگر در حالی که معنون وجود دارد شوق به ایجاد آن تعلق بگیرد تحصیل حاصل لازم می‌آید که آن هم محال است.

۱۰- با توجه به عبارت «الكلام في اجتماع الامر و النهي مع عدم المندوحة، و ذلك بأن يكون المكلف مضطراً إلى هذا الجمع بينهما بأن يكون بدون سبق اختيار للمكلف في الجمع» نظر مصنف در این فرض را همراه با مثال تبیین کنید. ص ۴۰۱ و ۴۰۲ - ۲ نمره

۲

جواب: و در این موارد باید به ملاک اقوی رجوع شود و لذا اگر ملاک امر قوی‌تر باشد مثل کسی که مضطر می‌شود برای نجات غریق، در زمین غصبی تصرف کند جانب امر مقدم می‌شود و نهی از فعلیت ساقط می‌گردد. و اگر ملاک نهی قوی‌تر باشد جانب نهی مقدم می‌شود مثل آنجا که نجات دادن جان یک حیوان محترم از هلاکت، منحصر از راه هلاکت یک انسان باشد.